

BIE LAR U S

Byelorussian Newspaper in the Free World

Published monthly by

BYELORUSSIAN-AMERICAN ASSOCIATION, Inc.

Subscription \$ 6.00 yearly.

„БЕЛАРУС” — Газета Беларуса ў Вольным Свєце
Выходзіць месячна. Рэдагуе Калегія.
Выдае: Беларуска-Амэрыканскія Задзіночаньне
Выпіска зь перасылкаю — 6 дал. на год.
Незамоўленыя рукапісы назад не звязтаюцца.

10-Я СУСТРЭЧА БЕЛАРУСАУ
ПАУНОЧНАЕ АМЭРЫКІ

2, 3 і 4 верасня, 1972, у Тароньце, Канада, адбудзеца 10-я традыцыйная Сустрэча Беларусау Паўночнае Амэрыкі, ЗША й Канады, на тему: **ІНКА КУПАЛА І ЯКУБ КОЛАС НА 90-Я УГОДКІ АД НАРАДЖЭННЯ
І 450 ГОД ДРУКУ НА БЕЛАРУСКАЙ ЗЯМЛІ**

ПРАГРАМА СУСТРЭЧЫ

I. Субота 2 верасня 1972:

1. Ад самай раніцы спатканьне ў рэгістрація ўдзельнікаў Сустрэчы ў Беларускім Рэлігійна-Грамадзкім Цэнтры 524 St. Clarens Avenue, Toronto, Ont.

2. 3-я гадзіна пападуні: у залі БР-ГЦ афіцыйнае адчыненне Сустрэчы, даклад Д-ра Вітаута Тумаша „450 год друку на беларускай зямлі”, інфармацыйны даклады з культурна-грамадзкай дзінінасці. У залі Цэнтру будучы наладжаныя выстаўкі эпрадукцыя друку і гравюраў Доктара Францішка Скарыны ды аброзу Іванкі Шыманец-Сурвілы.

3. а 6-ай гадзіне вечара — Вячэрня ў БАПЦ Св. Кірылы Тураўскага.

4. а 8-ай гадз. вечара — Баль Сустрэчы ў залі БР-ГЦ.

II. Нядзеля 3 верасня 1972:

1. а 10-ай гадз. раніцы ў БАПЦ Св. Кірылы Тураўскага — Архірэйская Багаслужба.

2. а 12:30 гадз. — супольны абед у залі БР-ГЦ.

3. а 3-й гадз. у залі Цэнтральнай Тэхнічнай Школы на 725 Батэрст стрыты і рагу Гарбард — Урачысты Сход Сустрэчы І Канцэрт. З ключавымі дакладамі выступяць: Д-р Станіслаў Станкевіч „Янка Купала на 90-я ўгодкі ад нараджэння” і Праф. Антон Адамовіч „Якуб Колас на 90-я ўгодкі ад нараджэння”.

4. а 8:30 гадз. вечара — Сябровскі Вечар у залі БР-ГЦ.

III. Панядзелак 4 верасня 1972 — разъвітанье.

УВАГА: Для падэзкі на Сустрэчу з Нью Ёрку ў Нью Джэрзі можа быць наянты адмысловы аўтобус, калі нябярэцца адпаведная колькасць пасажыраў. Заяўкі на аўтобус траба рабіць да 15 жніўня, звонячы ў Нью Ёрку да сп. М. Кунцэвіча (212) 291-6784, а ў Нью Джэрзі да сп. Т. Супруна (201) 846-9670.

Галоўная Управа БАЗА І Галоўная Управа ЗБК

**

Жажны сход мае сваю мэту ѹ ідэю, дзеля якое ён склікаеца. Ідэю 10-ае Сустрэчы Беларусау Паўночнае Амэрыкі трапіла хтосьці выразу гэтак: „Ад Скарыны праз Купалу й Коласа да нашых дзён”. І ўзапраўды, 10-я Сустрэча, прысьвеченая 90-ым ўгодкам ад нараджэння Янкі Купалы й Якуба Коласа, адзначае ѹ 450-ыя ўгодкі друку на Беларускай Зямлі, ды 10-ы юбілей Сустрэчы Беларусау Паўночнае Амэрыкі.

Паслядоўна, праграма 10-ай Сустрэчы мае на мэце накіраваць увагу ѻдзельнікаў і сівту на тая сыветлья думкі й чыны слáўных Сыноў Беларускага Народу ягонае Залатое пары ды Нацыянальнага Адраджэння, каб з іх мы сяньня маглі чэрпаць духовую сілу да далейшага змагання за нацыянальную годнасць, за волю.

Дык у суботу 2 верасня ад самага ранінга сустракаюць ѻдзельнікаў Сустрэчы адчыненныя дзіверы Беларускага Рэлігійна-Грамадзкага Цэнтру ў Тароньце ды руکі ў сёры гаспадароў.

Пасля выкананьня багатае ѹ разнастайнае праграмы Сустрэчы, пададзенае вышэй адно ѹ вельмі агульных рысах, у панядзелак 4 верасня давядзенца ѹ разыўтатца.

Дык пакулю разыўтатца, хочам Вас сустрэць. Хочам з Вамі цешыцца, пляніць, танцаваць. Хочам з Вамі абмяняцца думкамі, дыскутуваць. Хочам ад Вас вучыцца, Вас бліжэй пазнаць. Хочам з Вамі чарпачаць із стадчыны продакт сілу ѹ мацнеч, Прыяжджаице, прылітайце — будзем Вас чакаць. У грамадзе — сіла!

Старшыня ЗБК

ЯНКА КУПАЛА І АКТ 25 САКАВІКА

З нагоды Купалевага юбілею перадрукуюцем аднаўленную мисціцу з артыкулу пагромнага балышлівіцкага крытыка Лукаша Бэндз п. и. „Творчы шлях Янкі Купалы”, што быў змешчаны ў кастрычніцкім нумары часопісу „Полымі рэвалюцыі” за 1935 год. У артыкуле прыводзіцца частка няведамага сянянінаму грамадству Купалавага вершины з 1920 году на 2-іх ўгодкі адбелічанія Актам 25 сакавіка 1918 году дзяржаўнай незалежнасці Беларусі ѹ пагромнія каментары да гэтага вершины Лукаша Бэндз:

„Наўона верачы ѹ ідэю Беларускай „незалежнасці”, паэт усё-ж я на бачыў яе на справе. Ад гэтага на яго часамі находитсць жаль і смутак. Вось ён ліша верш „Гадаўшчына — памінкі”, адзначаючы другую гадавіну адбелічанія „БНР”.

І ѹ гэту нашу гадаўшчыну Зьвініць ландуг, які зьвініў, І там, і тутка бяз упыну Шалее катні зьдзек і гней. Ня „незалежнасць” праз час гэты Сваё радзіла съвятло, А падняволе без прасьветы, А рабства Беларусь гняло.

КАНГРЭС АМЭРЫКАНСКІХ ЭТНІЧНЫХ ГРУПАУ

З-га ѹ 4-га чырвени сёлета ѹ Вішынгтоне адбылася канферэнцыя Нацыянальнае Канфэрэнцыя Амерыканскіх Этнічных Груп. Канфэрэнцыя, заснаваная ѹ 1956 годзе, сяньня налічвае панад 50 розных нацыянальных груп Амерыкі ды мае колькі дзесяткі штатных аддзелу. Беларуская арганізацыя належыць да Канфэрэнцыі ад 1960 году. Апрача гэтага ў штатах Нью Джэрзі, Нью Ёрк, Агаё, Пэнсільванія, Мэрыленд і Індіяна, беларуская арганізацыя належыць да штатных аддзелу Канфэрэнцыі. За новага старшыню Канфэрэнцыі быў абраны былы суддзя штату Пэнсільванія сп. Альберт Фіок. Ягоным папярэднікам на гэтым дэражы.

Народ спраўляць памінкі будзе — Ня съвата съветлае вясны, — За стол жалобны сядуць людзі Там, дзе крыжы, дзе курганы!

Становічча працоўных мас Беларусі на савецкіх землях ён паказвае такім-жа, як і на землях акупаваных белапалікамі. І яго жалобна канстатата факту, што замест „незалежнасці” — „паднівлье”, не вядзе паэта да разрыву з прадажнімі халумі польскага імпэрыялізму — беларускім нацыянальствам, да вызваленія ад фальшывай, хімэрнай ідэі Бэндз.

У працах канферэнцыі ўзялі ўдзел панад сорак нацыянальных груп і штатных арганізацыяў, усіх каля 250 асобаў. Беларусау на канферэнцыі прадстаўлялі др. Вітаут Кіпель, дэлегат ад Беларускага Кангрэсавага Камітэту, і сп. Зора Кіпель ад Беларускага Інстытуту Навукі І Мастацтва. Др. В. Кіпель быў абраны ў кіраўнічы орган Канфэрэнцыі, як адзін з пяцёх застуپнікаў старшыні Канфэрэнцыі.

становіччи быў сп. Ралф Пэрк, сучасны мэр Кліўленду. За кіраўніцтвом Канфэрэнцыі налічвае панад 50 розных нацыянальных груп і штатных арганізацыяў, усіх каля 250 асобаў. Беларусау на канферэнцыі прадстаўлялі др. Вітаут Кіпель, дэлегат ад Беларускага Кангрэсавага Камітэту, і сп. Зора Кіпель ад Беларускага Інстытуту Навукі І Мастацтва. Др. В. Кіпель быў абраны ў кіраўнічы орган Канфэрэнцыі, як адзін з пяцёх застуپнікаў старшыні Канфэрэнцыі.

НОВЫ ПАХОД СУПРАЦЬ ПІСЬМЕНЬНІКАЎ

У палавіне чырвени сёлета была прынятая пастанова ЦК КПБ пра дзейнісць і заданні партыйнай арганізацыі ѹ прэзыдыму Саюзу пісменьнікаў Беларусі. Тэкст пастановы на быў, аднак, апублікаваны, відаць, затым, што яна датычыць беспасярэдна внутранага пытання пісменьніцкай арганізацыі. Затое зъмест пастановы быў пераказаны ѹ рэдакцыйным артыкуле газеты „Звязда” за 18 чырвени, што быў перадрукаваны і ў газете „Літаратура і мастацтва”. Пастанова была аблеркаваная на адмысловы сходзе партыйнай арганізацыі Саюзу пісменьнікаў Беларусі.

Пастанова гэтая — чародны этап партыйнага ціску ѹ накіроўвання пісменьнікаў, што было запачаткована як систэматычная кампанія на XXIV усесаюзным партыйным з'ездзе больш чымся год таму. Партыя Ѹвесь час намагалася кіраўніцтвам літаратурны працэс, але гэтая кіраўніцтва даўгі час выражалася ѹ ўзьдзейваннем беспасярэднім. Калі-ж аказаўся, што гэткае ѹзьдзейванне не дае жаданых вынікаў, партыя на сваім з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помач літаратурную крытыку, стараючыся за ўнім пасярэдніцтвам замацаваць сваю кісаўную ролю ѹ літаратуры. Калі-ж шмат памагло ѹ гэта, партыя, у дадзеным выпадку на Беларусі, хапілася за новае мерапрыемства — за адміністрацыйна-арганізацыйна-узьдзейванне на пісменьнікаў за пасярэдніцтвам партыйнай арганізацыі ѹ з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помоч літаратурную крытыку, стараючыся за ўнім пасярэдніцтвам замацаваць сваю кісаўную ролю ѹ літаратуры. Калі-ж шмат памагло ѹ гэта, партыя, у дадзеным выпадку на Беларусі, хапілася за новае мерапрыемства — за адміністрацыйна-арганізацыйна-узьдзейванне на пісменьнікаў за пасярэдніцтвам партыйнай арганізацыі ѹ з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помоч літаратурную крытыку, стараючыся за ўнім пасярэдніцтвам замацаваць сваю кісаўную ролю ѹ літаратуры. Калі-ж шмат памагло ѹ гэта, партыя, у дадзеным выпадку на Беларусі, хопілася за новае мерапрыемства — за адміністрацыйна-арганізацыйна-узьдзейванне на пісменьнікаў за пасярэдніцтвам партыйнай арганізацыі ѹ з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помоч літаратурную крытыку, стараючыся за ўнім пасярэдніцтвам замацаваць сваю кісаўную ролю ѹ літаратуры. Калі-ж шмат памагло ѹ гэта, партыя, у дадзеным выпадку на Беларусі, хопілася за новае мерапрыемства — за адміністрацыйна-арганізацыйна-узьдзейванне на пісменьнікаў за пасярэдніцтвам партыйнай арганізацыі ѹ з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помоч літаратурную крытыку, стараючыся за ўнім пасярэдніцтвам замацаваць сваю кісаўную ролю ѹ літаратуры. Калі-ж шмат памагло ѹ гэта, партыя, у дадзеным выпадку на Беларусі, хопілася за новае мерапрыемства — за адміністрацыйна-арганізацыйна-узьдзейванне на пісменьнікаў за пасярэдніцтвам партыйнай арганізацыі ѹ з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помоч літаратурную крытыку, стараючыся за ўнім пасярэдніцтвам замацаваць сваю кісаўную ролю ѹ літаратуры. Калі-ж шмат памагло ѹ гэта, партыя, у дадзеным выпадку на Беларусі, хопілася за новае мерапрыемства — за адміністрацыйна-арганізацыйна-узьдзейванне на пісменьнікаў за пасярэдніцтвам партыйнай арганізацыі ѹ з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помоч літаратурную крытыку, стараючыся за ўнім пасярэдніцтвам замацаваць сваю кісаўную ролю ѹ літаратуры. Калі-ж шмат памагло ѹ гэта, партыя, у дадзеным выпадку на Беларусі, хопілася за новае мерапрыемства — за адміністрацыйна-арганізацыйна-узьдзейванне на пісменьнікаў за пасярэдніцтвам партыйнай арганізацыі ѹ з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помоч літаратурную крытыку, стараючыся за ўнім пасярэдніцтвам замацаваць сваю кісаўную ролю ѹ літаратуры. Калі-ж шмат памагло ѹ гэта, партыя, у дадзеным выпадку на Беларусі, хопілася за новае мерапрыемства — за адміністрацыйна-арганізацыйна-узьдзейванне на пісменьнікаў за пасярэдніцтвам партыйнай арганізацыі ѹ з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помоч літаратурную крытыку, стараючыся за ўнім пасярэдніцтвам замацаваць сваю кісаўную ролю ѹ літаратуры. Калі-ж шмат памагло ѹ гэта, партыя, у дадзеным выпадку на Беларусі, хопілася за новае мерапрыемства — за адміністрацыйна-арганізацыйна-узьдзейванне на пісменьнікаў за пасярэдніцтвам партыйнай арганізацыі ѹ з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помоч літаратурную крытыку, стараючыся за ўнім пасярэдніцтвам замацаваць сваю кісаўную ролю ѹ літаратуры. Калі-ж шмат памагло ѹ гэта, партыя, у дадзеным выпадку на Беларусі, хопілася за новае мерапрыемства — за адміністрацыйна-арганізацыйна-узьдзейванне на пісменьнікаў за пасярэдніцтвам партыйнай арганізацыі ѹ з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помоч літаратурную крытыку, стараючыся за ўнім пасярэдніцтвам замацаваць сваю кісаўную ролю ѹ літаратуры. Калі-ж шмат памагло ѹ гэта, партыя, у дадзеным выпадку на Беларусі, хопілася за новае мерапрыемства — за адміністрацыйна-арганізацыйна-узьдзейванне на пісменьнікаў за пасярэдніцтвам партыйнай арганізацыі ѹ з'ездзе пасцанавіла заклікаць на помоч літаратурную крытыку, стараю

СПРАВЫ МОЛАДЗІ

КАНЦЭРТ МАЛАДЗЕЖНЫХ ТАЛЕНТАЎ

Выканальнікі праграмы Канцэрту. Фото: А. Дубяга.

... Тую музыку з дубровай,
Тую песню з родных ніу,
Тыя скокі зь вечарніцаў,
Тыя слова, як разытій,—
Мы падслухалі душою,
Мы падгледзелі ў съне—
Мы праз очы матац бачым,
Як чабор, як лён цвіце...

Гэтыя слова былі ў прывітальнымі вершы Старышын Галоўнага Кіраўніцтва Арганізацыі Беларуска-Амэрыканскай Моладзі Раі Станкевіч, съкіраваны да прысутных.

Канцэрт пачаўся малітвой Яго Высокапраасвяшчэнства Мітрапаліта БАПШ Андрэя й амэрыканскім гімнам. Адбыўся ён у нядзельлю 28 красавіння сёлета ў залі Шака ў Саўт Рыбірі, Нью Ёркі. Гэта быў першы канцэрт ладжаны Галоўнай Управай маладзежнай арганізацыі на тэму „Фэстываль талентаў беларускай моладзі“ („Byelorussian Youth Festival of Talents“). Канцэрт узапраўды быў удалы. Прыдомкала ў ім удзел вялікая колькасць маладых Беларусак і Беларусаў. За найлепшыя выкананні были падрыхтаваны ўзнагароды (Грофіфіес).

На пачатку кіраўнік праграмы Юрка Курыла прадставіў прысутным склад журы: Мітрапаліта Андראה (Кліўленд), Айца Аўгена Смарыгчыка (Бэльгія), Айца Васіля Кендыша (Нью Брансвік), Айца Міхася Страпка (Кліўленд), мастачку Ізну Рагалевіч (Нью Ёркі), Старышыну Аддзелу БАЗА Уладзімера Дунца (Кліўленд) і Старышыну Аддзелу БАЗА Міколу Кунцэвіча (Нью Ёркі).

Праграма канцэрту была вялікая і скіравана. Вельмі добра прэзентаваліся тры танцавальныя групы ў густоўнай і разнастайнай беларускай народнай вопратцы. Танцавальная група Саюзу Беларускай Моладзі

ладзі Канады „Лявоніхі“ бадзёра ўвесла выканала тры народныя танцы: Юрачку, Польку-Лянкі ѹ Лявоніху. Аудыторыя была захопленая аўтэнтычным народным выглядам і выкананнем танцаў, пра што съветчылі бурныя волескі.

Танцавальная група Галоўнай Управы Арганізацыі Беларуска-Амэрыканскай Моладзі, да якой пераважна належала сябровікі ѹ сябры

Аддзелу Нью Ёркі, выступіла таксама з вялікім посыпехам з танцамі: Крыжачок, Лявоніхі ѹ Чарот, а танцавальная група Аддзелу Нью Ёрк „Мяцеліца“ вельмі добра пратанцавала народны танец Мяцеліцу.

.... а гэта тыя, што дасталі ўзнагароды. Першых зльева — Танцавальная група „Лявоніхі“ з Канады; справа ад іх: Вера Запруднік, Алеся Кіпель і Маргарыта Кажан.

Фото: А. Дубяга

З індывідуальнымі нумарамі выступала маладэз з аддзелаў Нью Ёркі і Нью Ёркі. Ігралі на інсіструментах (піяніна, флейт, клар-

візанску беларускіх мэлёдый) і Маргарыта Кажан (за ігру на ѹскрыпцы Mozart Violin Concerto № 5 in A Major).

Міхась КЛЕБАНОВІЧ

ВЯСЁЛЫ ШАФЁР

Міхась Клебановіч — здольны пачынаючы яшчэ беларускі пісменнік. Дасюлештні ягоны творчы набытак — усяго толькі пяць апавяданняў: тры з іх былі надрукаваны ў лістападаўскім нумары „Полымя“ лягасі і два — у сакавіковым нумары „Полымя“ сёлета. З гэтага апошняга й перадрукоўваем ніжэй ягонае апавяданье „Вясёлы шафёр“, што ўспрымаеца, як войстрай сатыра на бяздушны савецкі бюраркаторызм.

**

Пагусінаму пашыреўшы, дзіверы клянцулі і прышчамлі нечы клунак. Знадворку яго нехта тузануў раз-другі, потым пастукаў, каб адчынілі.

— У нас усе дома, — азвяўся шафёр із свае шкляное загародкі, завешанай ад лішнія вока зялёна фіранкай.

Дзіверы зноў з хрыпам нагузылі, згарнуліся ѹ прапусцілі ў аўтобус вялізны, загорнуты ў хустку пакунак, за ім яшчэ адзін, зьвязаны зь першым, потым чамадан, туго набітую сумку, і тады ўжо з-за гэтага горбу паказалася задыханая стара.

— Ці на той-жа я пацэліла? — папыталася яна ѹ людзей.

— А вам куды, бабуля? — высунуў густую чупрыну шафёр, зірнуў на познную госьцю, потым съкіраваў позір на стрыжаных пахлапоўску дзяўчатак, што сядзелі наперадзе.

— Додому, — шыра прызнала сябру.

— Додому? А-а, у тое далёкае сяло, што адсюль яя відно, на Пі-

нэт, губны гармонік і ѹскрыпка) Лявон Войтана, Натальля Русак, Ірэна й Галіна Сільвановічы, Алеся Кіпель, Юрка Драздоўскі, Дзімітр Бычкоўскі й Маргарыта Кажан. Ларыса Курыла выканала мадэрны танец сваёй собскай харэографіі, Л. Курыла ѹ Ю. Курыла праляялі дзіве амэрыканскія песьні. Хочацца абавязкова падчыркнуць ігру на піяніне малога сына ўсім нам ведамага кіраўніка беларускай аркестры Уладзімера Бычкоўскага — Дзімітра, які вельмі прыгожа памастацку заграў „Piano Concerto C sharp Minor“ і вугорскую рапсодыю Карла Кёніга. Асабліва вілікую бурну волеску выдадзеная й аўтэнтычнай народнай выкладчыкай ігру на губным гармоніку. Навучыўся іграч ён сам падвіду слуху. Вельмі лірчна гучала ѹ ягоныя выкананні народнай песьні „Люблю наш край“, тэмпэрамэнтна танец „Мікіта“ і яшчэ дзіве амэрыканскія народныя песьні.

З беларускім мастацкім словам выступілі Ніна Запруднік, Юрка Курыла ѹ Раі Станкевіч. Яны працягнілі ўркікі з маастацкага нарысу Уладзімера Каараткевіча „Званы ѹ прадоноўках вазёр“ пра Палесьсе. Верна Запруднік і Алеся Кіпель пра доклямавалі вершы Ніла Гілевіча, а Юрка Кіпель і Юрка Драздоўскі выступілі з жартайлай п'ескай „Алаукі“.

У канцы быў раздадзены прызнаны ўспомненымі судзізьямі ўзнагароды, якія з густам выбрали для гэтае мэты Галіна Тумаш. Узнагароды атрымалі: за беларускі народны танец — танцавальная група „Лявоніхі“ з Канады пад кіраўніцтвам Эвы Пашкевіч; за індывідуальную выступленію — сябровікі Нью-Ёркаўскага Аддзела Алеся Кіпель (на флейце іграла

"ГОМАН" 1884 ГОДУ Й СУЧАСНАСЦЬ

(Заканчэнне з 3-яй бачыны)

У анатацыі Семашкевічава працы кажацца, што кніга „разылічана на выкладчыкай вишэйшых наўчальных установаў, асцілінтаў, студэнтаў-філіялаў і гісторыкаў, а таксама работнікаў друку“. У сувязі з гэтым, відаць, і тыраж ейны гэтае нізкі — усяго тысячам экзэмпляраў. Ня шмат большым тыражом — 1400 экзэмпляраў — выдадзеная ў кніга Сыцяпана Алегандровіча „Цыцівіны роднага слова“. Дзеля таго, аднак, што ѹ п'яціх распрацаваных нязвязанай важнай пытаныні гісторыі беларускага нацыянальнага адраджэння, новы матараўля, які гэтыя працы падаюць, новыя высковы, да якіх аўтары прыходзяць павінны былі-б увайсці таксама ѹ маставыя выданні — перш-наперш школьнія падручнікі гісторыі Беларусі. Вучні беларускіх сяродніх школаў, якія карыстаюцца, прыкладам, шостым выданнем вучебнага дапаможніка „Гісторыя БССР“ 1967 году, ні словам не даведаўцаўшы ѹ яго пра часапіс „Гоман“ ды сфермуляваны ў ім ідэі нацыянальнага адраджэння Беларусі. Абодва выданні акацэмічнае выдумавае „Гісторыя БССР“ так-

За беларуское мэстасцкое слова ўзнагароду атрымалі Вера Запруднік і Алеся Кіпель — вучанцы беларускай нядзельнай школы ў Нью Ёрку за вершы Ніла Гілевіча.

Ад імя бацькоў дзякаваў моладзі за выдатны канцэрт д-р Янка Запруднік.

Агульнае задаваленне ѹ нацыянальны ўздым выліўся ѹ супольным прызнаныем беларускага нацыянальнага гімну ўсімі ўдзельнікамі канцэрту на сцені ў спыні прысутнімі на залі. Гэтае супольнае ѹ дружнае праляяняне беларускага нацыянальнага гімну было заманіфэставаным таго, што ўсе — і маладэз і старэйшыя ідуць разам у нашым змаганні за нацыянальную ідэю.

Наапошнюю я хочу падзякаўца сябробукам і сябром танцавальнае групы „Лявоніхі“, што прыехалі з далёкай Канады ѹ ўзбагаці наш канцэрт сваімі дзеламі. Паважаным Спадарыням Аліне Курыле, Ксені Тумаш і Зіне Станкевіч, што напялі ѹ ахвяравалі салодкія ласункі для буфету, Спадару Юрку Арцишэнку ѹ ягонаю брату за такія шырыя дачыненія ѹ падтрымку для Арганізацыі Беларуска-Амэрыканскай Моладзі (ня ўзялі заплаты за карыстанье заляй для канцэрту).

Дзеля таго, што гэты першы наш канцэрт меў добры посыпех, нашая маладзежная арганізацыя ўжо думае ѹ пра наступны.

Рая Станкевіч

Наапошнюю я хочу падзякаўца сябробукам і сябром танцавальнае групы „Лявоніхі“, што прыехалі з далёкай Канады ѹ ўзбагаці наш канцэрт сваімі дзеламі. Паважаным Спадарыням Аліне Курыле, Ксені Тумаш і Зіне Станкевіч, што напялі ѹ ахвяравалі салодкія ласункі для буфету, Спадару Юрку Арцишэнку ѹ ягонаю брату за такія шырыя дачыненія ѹ падтрымку для Арганізацыі Беларуска-Амэрыканскай Моладзі (ня ўзялі заплаты за карыстанье заляй для канцэрту).

Дзеля таго, што гэты першы наш канцэрт меў добры посыпех, нашая маладзежная арганізацыя ўжо думае ѹ пра наступны.

Рая Станкевіч

Наапошнюю я хочу падзякаўца сябробукам і сябром танцавальнае групы „Лявоніхі“, што прыехалі з далёкай Канады ѹ ўзбагаці наш канцэрт сваімі дзеламі. Паважаным Спадарыням Аліне Курыле, Ксені Тумаш і Зіне Станкевіч, што напялі ѹ ахвяравалі салодкія ласункі для буфету, Спадару Юрку Арцишэнку ѹ ягонаю брату за такія шырыя дачыненія ѹ падтрымку для Арганізацыі Беларуска-Амэрыканскай Моладзі (ня ўзялі заплаты за карыстанье заляй для канцэрту).

Дзеля таго, што гэты першы наш канцэрт меў добры посыпех, нашая маладзежная арганізацыя ўжо думае ѹ пра наступны.

Рая Станкевіч

Наапошнюю я хочу падзякаўца сябробукам і сябром танцавальнае групы „Лявоніхі“, што прыехалі з далёкай Канады ѹ ўзбагаці наш канцэрт сваімі дзеламі. Паважаным Спадарыням Аліне Курыле, Ксені Тумаш і Зіне Станкевіч, што напялі ѹ ахвяравалі салодкія ласункі для буфету, Спадару Юрку Арцишэнку ѹ ягонаю брату за такія шырыя дачыненія ѹ падтрымку для Арганізацыі Беларуска-Амэрыканскай Моладзі (ня ўзялі заплаты за карыстанье заляй для канцэрту).

Дзеля таго, што гэты першы наш канцэрт меў добры посыпех, нашая маладзежная арганізацыя ўжо думае ѹ пра наступны.

Рая Станкевіч

Наапошнюю я хочу падзякаўца сябробукам і сябром танцавальнае групы „Лявоніхі“, што прыехалі з далёкай Канады ѹ ўзбагаці наш канцэрт сваімі дзеламі. Паважаным Спадарыням Аліне Курыле, Ксені Тумаш і Зіне Станкевіч, што напялі ѹ ахвяравалі салодкія ласункі для буфету, Спадару Юрку Арцишэнку ѹ ягонаю брату за такія шырыя дачыненія ѹ падтрымку для Арганізацыі Беларуска-Амэрыканскай Моладзі (ня ўзялі заплаты за карыстанье заляй для канцэрту).

Дзеля таго, што гэты першы наш канцэрт меў добры посыпех, нашая маладзежная арганізацыя ўжо думае ѹ пра наступны.

Рая Станкевіч

НА МІЖНАРОДНЫМ
ФЭСТЫВАЛЕ БРАТЭРСТВА

У нядзельлю 11 чырвеня сёлета ў залі грэцкага праваслаўнага сабору на Джамейты ў Нью Ёрку адбыўся гадавы сход сяброў дырэктароў Кінанска-Адміністрацыйнага Канфэрэнцыі Хрысьціянаў і Жыдоў, спалучаны з Міжнародным Мастацкім Фэстывалем Братэрства. Коносарам Фэстывалю была Скаўцкая Арганізацыя Амэрыкі.

Афіцыйную частку адчыніў старшыня Фэстывалю Морыс Гімпэлсон, а кіраўніцтва праграмай знаходзілася ўвесі часу на руках Вальтэру Канара — спураўніка газеты „Лёнг Айлэнд Прэс“. Галоўным дакладчыкам, які гаварыў пра мэты ѹ заданыя арганізацыі „Нацыянальны Канфэрэнцыя Хрысьціянаў і Жыдоў“ і пра братэрства розных расыяў і народаў, быў Ромэндро Васу — прадстадаўнік Індый пры Задзіночных Нацыях. Пасля ўнісеньня скід

МЯЧЫСЛАЎ РАЧЫЦКІ

У хроніцы можна каротка запісць:

Мячыслай Рачыцкі, народжаны ў Пархвенайшчыне ў 1922 годзе, адбыўшо на вечны супачын у Таронце 26-га чэрвня 1972 г. Прывчына съмечі — атак сэрца. Пажініў жонку ѹ трое дзетак, якім гэта выражаем нашае глыбокас спачуванье. Пахаваны на магільніку. Праспект пры асьціце съвятара з касцёлу Святога Казімера.

Гэтулькі хроніка. Калі-ж чалавек — як агульна прынята — цэлы свет, дык што гэта за свет адбыўшо ад нас?

Съвятой памяці Мячыслава Рачыцкага давялося мне пазнаць шмат раней, чымся даведаўся ягонае імя ѹ прозвішча. Час быў цяжкі, неспатольны, калі ѹ вененых спазмах кіршилася ѹ тлела, а з другога боку нараджалася ѹ праростала Беларусь. Для мяне найбольшай прыкметай тых часоў было тое, што даводзілася „зайцам” карыстацца цягнікамі...

Вялікая небясіпека падпільноўвала з двух бакоў: цягніковыя ѹлады не дазвалялі ездзіць цягнікамі ѹникім „зайцам-унтармэншам”, а лясыны ѹлады намагаліся пушчаны цягнікі (улучна з „зайцамі” ѹ іншым) пад адноўшоў.

Але-ж сядзець галодны хоць у старыхі памятных брамах Вільні, дзе наведваў Беларускую Гімназію, я будзеш. Траба было „заячыць” 200 кіляметраў да бацькаўскага падругу па харчи. Бывалі ѹ вынікты: „зайцам” удавалася здабыць цягніковыя пропускі. Як там ні было, але ехалася...

І вось прыгадваецца станцыя Пархвенава ля Докшыц. На плятформе высокі, стройны юнак у форме кіраўніка СБМ, ля яго, бы куранты, юнакі ѹ юначкі. Як сяняння стаіць ён у вачох і як на дзіве, ніводнага разу, здавалася, не праехаў Пархвенава, каб яго ні бачыў. То садзіў моладзь у цягнікі гукаў на развітанье, а то ѹ сам ехай разам.

Вагон поўніўся маладым бурлі-

вым съмежкам, цудоўнымі ѹ жыцьцяйнымі патрыятычнымі песьнямі. Гэтак аж да Маладчана. Тамака моладзь і краінік перасядалі на Менск, а „зайцы” на Вільню.

Другая сустрэча адбылася за акінам, у Таронце. У самых пачатках арганізацыйнага фарманіні ѹ прапастаніні звязаўся між нас гэны самы юнак з Пархвенайшчынскай станцыі. Пазнаёміліся ѹ пачалі адкопаць сваё беларускую карынне. Мечык ведаў маю радию, із братам разам вучыўся. А ѹ Канадзе контракт на курынай фэрме ѹ Гвельфу рабіў.

— Курины, братка, спэцыялісты зрабіўся, — усыміхаўся дзяцюк.

Неўзабаве „курыны спэцыялісты” ўпрогся ѹ наш грамадзкі, фінансавы, прэсавы ѹ рэлігійны воз. Хто цягнуў, хто падпіхні, а хто ѹ калоды на дарогу падкладаў. Мечык цягнуў з усіх сілаў, заўзята й няспынна. Час той можна было б называць порыядам зграмаджаванья людзей і сродкаў. Адным з гэных зграмаджальнікаў быў стойкі й трывалы ѹ працы Мечык Рачыцкі. На новым пасту „на тысячу” (нумар грамдзкага дому, а пасля ѹ царквы на вуліцы Данедэс) бесперынні гадамі старожыў адданы юнак з Пархвенайшчынскай станцыі. Найцяжкайшая ѹ найбольш наўдзічна праца, пра каторую мала, жалюгодна мала згадваюць на прынадобных прамавах палітыканы пры бяседных сталох. І наўсуперак шматлікім філістынам, тарақаном у саладусе, дый звычайним злосынкам, расло ѹ будавалася, а адным з галоўных архітэктараў быў Мечык Рачыцкі.

І павстает Мечык з ягоных алавіданьняў. Бедная вясковая катапіцкая сям’я, у хаце посыніца ѹ нічыгыміца. І яшчэ бязъмежнай праца да навукі, каб неяк „у людзі”... Стады мясцовай акупацыйнай улады падалхнулі надзвычайна здолнасю юнака ѹ Дзісіненскую гімназію на „жандовы” кошт. Тры гады вучыўся. Ня быў-бы каталіком, не падалі-бы руки... На патэнцыяльную „моцартовую” ка-рысьць глядзелі...

„Вызваленне” закінула Мечыка ѹ Глыкоцкі сельгасгэхнікум, а вайна наросяць адчыніма зусім іншыя дзіверы, Мечыку ѹ тысячамі беларускіх моладзі новае нараджэнне прынесла. Клікала навука ѹ моладзь. Прышлі Глыбоцкія настаўніцкія курсы, СБМ і школа правадаўкоў у Альбрэхтыне, Менску ѹ на Пархвенайшчынскай станцыі вырас заступнік павятовага кіраўніка СБМ. Далей разыўтанье з роднымі гоніямі.

У жыцьці кожнага бываюць трагічныя моманты ѹ ці адзін таікі быў у Мечыка. Асабліва прыгадваецца адзін. Гэтак-ж падумайце вялізарны „ваенны злачынец” Мячыслай Рачыцкі із самым Адольфавым фельдмаршалам Герынгам пад замкам апініўся. Рагатаў па-

— Як ні лічы, гэтулькі выходзіць.

— Так і запішам. У каго іншыя ражунак? Ясна, адну школу канчылі — І тут, убачыўши, як усіміх нічоўся ѹ канцы аўтобусу веаенны, экзаменатар зразумеў, што той не памыліцца. — Колькі вы дaeце, калі-так?

— Тры, — ціха адказаў капітан. — О, эта мой саюзнык!

— Чаму тры? — пасажыры, які адзін, павярнуўся да веаеннага, ціпер уголос разыбраючы задачу, а шчаслівы шафёр ужо сустракаў бабку.

— А шафёрчык, міленкі, вярнуўся з тым, з чым і хадзіла. Столікі касаў, і ні ўядзіць нічога...

Хлопец ўсё яшчэ задаволена расцягваў губы, агляджаючыся назад, і ня вельмі чуў, што казала старая.

— Усяго цяперака ўволью, а тых білетаў... Позна, кажа касірка, і не прасіце і не маліце, шафёр ведамасць забраў, пaeхаў ужо — час яго выїшаў. Я і закаласілася — думаю, разява старая, пакулю ту-така тагдзялася... Аж вы пачакалі, дай вам Бог добрай долі прычакаць...

— Ведамасць ужо закрыта, бабуля, — шафёр адварнуўся ад старой, палез у кабіну. — Нічога ня будзе.

— Як-ж я ня будзе? Там яны мо пад дзівярыма дагэтуль... ключа не знайшлі, у хату ня ўлезуць...

— Чаго стаім? — умішліўся ѹ ба-

быну гаману нехта новы. Кантролёр тут як тут. — Я вас правярала?

— Правярала, правярала, — азваліся дружна пасажыры. — Усе зь белетамі, пара паганяць.

З тым-бы кантралёр, мабыць, і пакінула-б машыну, каб ня бабка із свайгі траячкай: совала яе тэй у руکі, ледзь не лямантавала, пра-сілася:

— Галубка мая, сястрыца, зьмі-луйцеся, дайце білеці! Так часу-ня маю...

— Вы бязь белету?

— Ага, не паспела, — бабка з плаксівай надзеяй, як на Бога, гля-дзела звізу ѹверх на жанчыну з чырвона павязка на рукаве, чакала слагады.

— Бязь белету мы ня возім... — рашуча сказала чырвона павязка. — Аўтобус на наші — касыны. Вадзіць, адпраўляйцеся. Шчаслівай дарогі, пасажыры! — сказала сваё ѹвышла...

Сама ня вывела старую — ты, вадзіць, штурхайся цяпер зь бэзбелетніцай.

Старая была памкнулася нешта сказаць шафёру, але толькі тыцні-лася, як муха, у шклянью загародку, пасля адстуپіла, ушчаперыла клунікі і пацягнула на вуліцу...

— Вазьміце жанчыну, тут-же я

цесна...

— „Хто-ж гэта такі шкадобны? Ма-быць, тая з пачеркі?” — шафёр болей ня высоўваўся з кабіны, толькі адгадваў, хто гаворыць.

— Чаго стаім? — умішліўся ѹ ба-

ПІСЬМЕНЬНІК У РОЛІ ХВАЛЬСЫФІКАТАРА

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету БССР і першым намеснікам старшыні Саюзу пісменьнікаў Беларусі Іванам Шамякінам. Іван Шамякін інфармуе ѹ сваім інтарэпту, які сувязі з 50-мі ўгодкіні падтрымліваюць саюзічнае саюзныя ініцыятывы.

Газета „Літаратура і мастацтва” за 21 красавіка сёлета надрукавала інспектую ѹ старшынём Вярхоўнага Савету Б

